

Castro kyrka i Castro, Chiloé, Chile, november 2022.

Årets årsmöte inom IIWC hölls i Chiloé, Chile den 30 november och i samband med det ordnade vi ett symposium under temat ' Learning from Inherited Knowledge'.

Symposiet varade i 4 dagar, 27 – 30 november, med en utflyktsdag emellan till sju av områdets sexton världsarvskyrkor. Valet, att ordna symposiet i Chile, togs för att sprida ut mötesplatserna till olika världsdelar och frångå den europeiska dominansen. Anledningen till valet av just Chiloé var platsens rika trätradition parat med att en av våra medlemmar arbetar med dessa kyrkor.

Programmet var späckat med många presentationer per dag med intensiva diskussioner. Intressanta frågor dryftades under diskussionerna som tilläts ta plats, vilket resulterade i havererat tidsschema. Symposiet hade en hybridform, som egentligen kräver att tider hålls noga. Samtidigt fick frågorna och diskussionerna ett djup då det inte blev avbrutna. Ett exempel var frågan om hur en världsarvsnominering påverkar det lokala engagemanget och möjlighet till medverkan. Världsarvskyrkorna har aktiva församlingar där församlingsborna deltar i beslut om åtgärder och underhåll. De samlar pengar för detta och har traditionellt varit de som fattat beslut om underhåll och ändringar. Med världsarvsnomineringen har krav på professionalism uppstått, vilket medför ett avstånd mellan beslutsfattare och lokalbefolkningen, som de reagerar på. Det har haft en traumatiserande effekt.

Ett annat problem som diskuterades under studiebesöken var genomförda reparationer och byte av träbeklädnader. Nästan alla 16 kyrkor är uppförda vid sammatids period, inom en tio-års-period. Det har medfört att tekniska brister inte åtgärdats av nästkommande generation utan repeterats i samtliga fall. Den allvarligaste var avsaknad av fuktspärr i takkonstruktionen. Det har

resulterat i omfattande fuktskador och inträngande vatten här och där i kyrkorna. När kyrkorna byggdes förlitade man sig på att den valda träsorten skulle klara fukten och inte ta skada av den. Nu har det visat sig att det inte fungerar. I vissa fall har de traditionella träspåntaken täckts med korrugerad plåt. Dessa kyrkor har klarat sig undan fuktskador. Där träspånen behållits finns fuktskador, även i de nyrestaureerade delarna, då grundproblemet inte åtgärdats, att införa någon slags fuktspärr. Det medförde en diskussion om vilka ändringar som ska tillåtas och vilka inte? Vilket inflytande ska församlingsmedlemmarna som samlar in pengar till underhåll få ha? Dessa frågor har ännu inte landat i en strategi i Chiloé. Därför blev symposiet ett viktigt inlägg i deras arbete med att förvalta sitt rika kulturarv. Det gäller inte bara kyrkorna, utan även de typiska husen på stylvor vid stränderna, palafitos.

Necron kyrka, Chiloé

